

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO 7

Nora Schuurman ja Tuomas Räsänen

I Tieto, tiede ja koulutus

2 ”MIKÄ ON TOISELLE HYÖDYKSI, VOI USEIN OLLA TOISELLE VAHINGOKSI”

Pohdintoja eläinluokitteluista 23

Timo Vuorisalo ja Markku Oksanen

3 OPETTAVAISET ELÄIMET

Eläintarhan ja biologisen museon merkitykset eläimiä koskevan tiedon paikkoina 1900-luvun alussa 50

Johanna Skurnik

4 YMPÄRISTÖUHKA JA KANSSATOIMIJA, OBJEKTI JA HYÖTYJÄ

Poron sijoittuminen poronhoidon tutkimuksessa 78

Jukka Nyysönen

5 ELÄINTEN HISTORIA LUUNSIRPALEISSA

Arkeologisen luututkimuksen näkökulma ihmisten ja eläinten suhteeseen menneisyydessä 99

Auli Bläuer

6 OPETTAJANKOULUTUKSESSA

Oppimassa eläinten kanssa 113

Majja Esko

II Kodin ja työn arki

7 NEITI ÅKERBLOMIN KISSA JA SUUTARIPERHEEN MIKKO

Kissa perheenjäsenenä 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun Suomessa 131

Taina Syrjämaa

8 MONILAJISET KANSSALAISET

Lasten ja eläinten kohtaamisia arjessa 158

Tuure Tammi, Riitta-Marja Leinonen, Riikka Hohti ja Pauliina Rautio

9 NÄKÖALOJA TURSAIDEN, KALMAREIDEN JA SUOMALAISTEN
YHTEISEEN LÄHIMENNEISYYTEEN 185

Otto Latva

10 "OCTAV LYPSPÄÄ KUIN ELÄVÄ VASIKKA"

Monilajinen toimijuus ja sukupuoli lypsykoneen käyttöönotossa
1950–1970-luvuilla 208

Taija Kaarlenkaski

11 POROT, POROKOIRAT JA IHMISET SAMOILLA PALKISILLA 234

Helena Ruotsala

12 HEVOSVETOINEN YHTEISKUNTA

Hevosen taloudellinen merkitys Suomessa 1800- ja 1900-lukujen
vaihteessa 256

Hilja Solala

III Etiikka ja hoiva

13 MERIKOTKAN AHDINKO JA HOIVASUOJELUN SYNTY 285

Tuomas Räsänen

14 "ELÄIMILLÄ ON MYÖS SITTEN SE TOINEN VAIHTOEHTO"

Eläinlääkäri, relationaalisuus ja lemmikin lopetuksen etiikka 313

Nora Schuurman

15 ELÄINTEN OIKEUDELLINEN ASEMA JA PERUSOIKEUDET IHMISEN
TOIMINNAN OHJAAJINA 336

Birgitta Wahlberg

16 AVUSTAJAELÄIMET JA IKÄIHMISET TULEVAISUUDESSA

Skenaarioita 2040-luvulle 374

Jussi Lehtonen

Teoksen kirjoittajat 398